

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

KARNATAKA LEGISLATIVE ASSEMBLY

Wednesday, the 23rd June, 1982/Ashada 2, 1904 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Twelve of the Clock.

[MR. SPEAKER (SRI K. H. RANGANATH) in the Chair.]

OBITUARY REFERENCE

MR. SPEAKER.—I regret to make a reference to the demise of Sri J.B. Mallaradhya, a former member of the Legislative Council and also a former member of the Legislative Assembly on 22nd June, 1982.

He was a member of the Legislative Council during 1962-68 and a member of the Legislative Assembly during 1957-62 and was the Leader of the Opposition in the Legislative Assembly and was a very good Parliamentarian. He was appointed to the Indian Administrative Service and held various responsible and senior posts till 1957 and retired in 1957 as Huzur Secretary to is Highness, the Maharaja of Mysore. He was the President of several Private Institutions.

I am sure the House will join me in expressing a deep sense of sorrow at the passing away of Sri J.B. Mallaradhya.

ಶ್ರೀ ಎ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳುವಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವರವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರವರು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಗಣನೀಯ ವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಕೆಲವು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾದವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆಹೋದರೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುವಂತಹ ಅತ್ಯಂತ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ಅಪಾರವಾದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೆನಪಿ ಕೊಂಡು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ದುಃಖ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲು ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ

ಪಾರ್ಥನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ತೋರಿಸಿದಂತಹ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ ನಮಗಲ್ಲಾ ದಾರಿದೀಪವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೈ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ (ಕಾನೂನು ಹಾಗೂ ಪಶುಸಂಗೋಪನ ಸಚಿವರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಾಗರ್ ಅವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರು ಮೊದಲು ಉತ್ತಮವಾದಂತಹ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಾನಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸರ್ಕಾರಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಹುಜೂರ್ ಇಲಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು, ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರು ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಮೇಲೆ ತಾವು ಜೀವನದಿಂದಲೇ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದವು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಭಾವಿಸದೆ ನಿವೃತ್ತಿಯಾದಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನಸಭೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಇದ್ದದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಸೌಜನ್ಯಶೀಲರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಗಿದ್ದರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೂ ಕಡೆ ಉಸಿರು ಇರುವಂತಹ ತಮ್ಮ ಕೈಲಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಾನಾ ಮುಖಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂಬ ತಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಶೋಕವನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ, ಅವರ ದುಃಖವನ್ನು ಮರೆಸಲು ಭಗವಂತ ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಆರ್. ಬೊಮ್ಮಾಯಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಭಾವನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ ಕೂಡಲೆ ನಮಗೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುವಂತಹ ಅಂತವೆಂದರೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಚುರುಕುತನವಿರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಬೇರೆಯವರಲ್ಲಿ ಗೌರವವನ್ನೇ ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಸೂಟ್ ಮತ್ತು ಟೈಡ್ಸ್ ಏನಿತ್ತು, ಆ ಡ್ರೆಸ್‌ನಷ್ಟೇ ಆಚ್ಚು ಕಟ್ಟು, ಮಾತುಕತೆ, ನಡವಳಿಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇವರು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬಹುದನ್ನು ಇವರು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಇವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಇವರ ಮರಣದಿಂದ ನಾವು ಒಬ್ಬ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಆಡಳಿತಗಾರರನ್ನು, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರನ್ನು, ರಾಜಕೀಯ ಧುರೀಣರನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಂತಾಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಬಾರದೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಇವರು ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭಾದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಇವರು ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಅನೇಕ ಸಲ ಕರೆದು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೊನೆ ಉಸಿರು ಇರುವವರೆಗೂ ಜನತೆಯ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದರು. ಇವರ ಮರಣದಿಂದ ಆದಂಥ ಅಘಾತವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ದೇವರು ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಗಂಗಾಧರನ್ (ಕೃಷ್ಣರಾಜ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮನ್ನು ಆಗಲಿ ಹೋದಂಥ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ರಾಜಕಾರಣಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ತೋರಿಸಿದ ಅನುತಾಪಕ್ಕೆ ನನ್ನ

ಅನಂತಾಪವನ್ನು ಸಹ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಜಿ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತಿಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೆವೆನು. ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸರ್ವವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕರಗತ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಭೆಗಳು ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದು ಇಂದಿಗೂ ನನ್ನ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇವರು ಇತರಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ನನಗೆ ಸಂದ್ಯವಪೋ ಅಥವಾ ದುದ್ದವಪೋ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ಒಂದು ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿಯೇ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಮಂದಿರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ೨೫ ಸಾವಿರ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರ ಒಂದು ಪ್ರಾರಂಭೋತ್ಸವ ಮಹಾನುಭಾವರೊಬ್ಬರಿಂದ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕುಪರಿಚಯದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇವರು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದೆ. ಇವರು ನಿಷ್ಠಾವಂತ ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಿದ್ದರು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೊಂಡು ಇವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಅಳಿಲು ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಯವ್ಯಯದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಮರುಕಳಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಿನ ಇವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ನಮಗೆ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯದ್ದು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು, ಅವರಲ್ಲಿದಂಥ ಆಳವಾದಂಥ ಅಧ್ಯಯನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಇವರು ಸತತವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಭಾವನೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ಈ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಬಡ ಜನರ ಕಲ್ಯಾಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಇವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇವರು ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂತಹವರನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ನಾವು ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಕೋರುವುದರ ಮೂಲಕ ಇವರ ಮರಣದಿಂದ ಅದಂಥ ದುಃಖವನ್ನು ತಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ದೇವರು ಇವರ ಬಂಧುಬಳಗದವರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ನುಡಿ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಅವರ ಆತ್ಮದ್ಯಮೇಲೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಭೀಮಣ್ಣ ಖಂಡ್ರೆ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಶೋಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಸಹ ಪಾಲ್ಗೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨೦-೨೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇವರ ಒಂದು ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನಾನು ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಖಿಲಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭಾದ ಪರವಾಗಿ ಅಂಧ, ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದಂಥ ವೀರಶೈವರನ್ನು ಸಂಘಟನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ, ವೀರಶೈವ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಜಾತಿಯಲ್ಲ, ಅದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾದುದು. ಅವರಿಗೆ ೮೫ ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರಲ್ಲಿ ತರಣರಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಒಂದು ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಇತ್ತು. ಅಂದರೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ತರಣವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಹ ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಏನಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಅವರು ತಾಳಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು

ತಿ ದ್ದರು. ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಸ್ತಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಈ ಸಮಾಜದ ಸಂಘಟನೆಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿಸುವಂತಹ ಶಕ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಅನ್ಯಾಯದ ವಿರುದ್ಧ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕವಾದಂಥ ವಿಚಾರಗಳಿದ್ದವು. ೧೯೭೮ರ ನಂತರ ನಾನು ಮತ್ತು ಅವರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಇವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನಾನು ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಇವರು ಡಿ.ಸಿ. ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಟ್ಟರು, ಇಲ್ಲವೇ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು, ಹೀಗೆ ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಅವರ ಸರ್ಕಾರದ ಹುಸ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಲೂ ಸಹ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರವೂ ಸಹ ಜನತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಮರಣದಿಂದ ಅಖಿಲಭಾರತ ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭೆಗೆ ಹಾಗೂ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ನಮ್ಮ ಕಿಸಾನ್‌ಸಭಾದ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ವೀರಶೈವ ಮಹಾಸಭಾದ ಮೂಲಕ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿ ಸಿಗಲಿ ಎಂದು ದೇವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ. ಕಕ್ಕಿರಾಯ (ಬಂಟ್ವಾಳ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯ ಅವರ ನಿಧನದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಂತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಅವರ ನಿಟ್ಟು ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಅವರ ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರೂ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದೇ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರದ್ವಿ, ರಾಜಕಾರಣಿ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರರಾಗಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೊಸ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಾಗಿದ್ದರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಅನುಭವಸ್ಥರನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಂಥಾ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಆ ನಿಧನದಿಂದ ತುಂಬಲಾರದಂಥಾ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಅವರ ನಿಧನದಿಂದ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿರುವಂಥಾ ಅವರ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂಥಾ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ಅವರುಗಳೊಂದಿಗೆ ನಾನೂ ಸಹ ನನ್ನ ಸಂತಾಪವನ್ನು ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.— I request the hon. members to Stand in Silence for a minute as a mark of respect to the memory of the deceased.

FINANCIAL BUSINESS

Discussion on Voting of Demands for Grants for 1982-83

Demand No. 54 and 55

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ (ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಹಕಾರ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟುಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಉತ್ತಮವಾದಂಥಾ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ ಅನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸಹ ಹೇಳಿದಾರೆ. ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಆಂಧೋಳನ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ಆದರೆ ಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧ್ಯ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತುಳಿಯಲ್ಪಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಒಂದು ವಿಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ